

עת"א 42697/12/22 - חליל אבו עאבד נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר, מדינת ישראל, פרקליטות מחוז דרום - פלילי

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

בפני: כב' שופט עמית כהן

תאריך: 18 ינואר 2023
עת"א 42697-12-22

העותר:

חליל אבו עאבד
ע"י עו"ד סמיר אבו עאבד

נגד

המשיבים

1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר
2. מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז דרום - פלילי

פסק דין

בפניי עתירה נגד החלטת המשיב להורות על הפסקה מנהלית של עבודות השירות שהושגו על העותר.

רקע

1. העורר הורשע בת"פ 42788-07-20 ב-3 אישומים: **אישום ראשון** - קשירת קשר לעשות פשע, סיוע לפריצה לרכב בכוונה לגנוב (5 עבירות), סיוע לגניבה מרכב (5 עבירות), סיוע לגרימת נזק (14 עבירות); **אישום שני** - קשירת קשר לעשות פשע, סיוע לפריצה לרכב בכוונה לגנוב (3 עבירות), סיוע לגניבה מרכב (3 עבירות), סיוע לגרימת נזק (3 עבירות); **אישום שלישי** - קשירת קשר לעשות פשע, סיוע לפריצה לרכב בכוונה לגנוב (3 עבירות), סיוע לגניבה מרכב (3 עבירות).

בגזר הדין מיום 18.10.21 הוטלו על העותר, בין היתר, 9 חודשי מאסר, אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות, החל מיום 1.11.21.

2. ביום 3.10.22 הוחלט על הפסקה מנהלית של עבודות השירות.

העותר עותר נגד ההחלטה על הפסקת עבודות השירות.

טענות הצדדים

3. לטענת העותר, הוא התייצב לריצוי עונש עבודות השירות שהוטל עליו, אך לאחר מכן, בשל פטירת אביו ובשל תאונת דרכים הוא נעדר מהעבודה; לטענתו, הוא מסר לממונה על מחלתו ונמסר לו שיקבל שיחת טלפון למועד חדש; עוד לטענת העותר, מאחר שהוא אדם אחראי, הוא יצר קשר עם הממונה לאחר מספר ימים, ונאמר לו שייצרו איתו קשר, ולשם כך, לטענתו, הוא מסר שני מספרי טלפון.

העותר צירף לעתירה הודעה על החלטה להפסיק את עבודות השירות, מיום 3.10.22, לפיה יתרת ימי המאסר שעליו

לשאת עומדת על 158 ימים; מכתב סיכום רפואי - שחרור מהמלרד, מיום 29.5.22, לפיו העותר טען שהיה מעורב בתאונת דרכים באותו היום, ולאחר בדיקה שוחרר באותו היום עם המלצה ל-3 ימי מנוחה.

בדיון חזר העותר על טענותיו וטען שהוא עבר 3 תאונות דרכים.

לכן מבקש העותר שבית המשפט יורה על ביטול ההחלטה להפסקת עבודות השירות.

4. המשיב מתנגד לקבלת העתירה וטוענת שהעותר לא קיים את חובותיו שהליך כראוי, החסיר ימי עבודה רבים ללא אישור ולא ניצל הזדמנויות שניתנו לו לשפר את דרכיו.

לכן מבקש המשיב לדחות את העתירה.

התנהלות העותר במהלך ריצוי עבודות השירות

5. מתשובת המשיב עולה כי העותר התחיל לרצות את עבודות השירות ב-1.11.21 ומאז ריצה 87 ימי עבודה והחסיר 76 ימים ללא אישור (בנוסף ל-58 ימי היעדרות באישור ו-11 ימי מחלה).

העותר לא קיים את חובותיו בהליך, ולכן נערכו לו שיחות בירור בהן הוא הוזהר (ב-3.1.22, 10.1.22 ו-11.8.22). בשיחת הבירור האחרונה, זומן העותר לשימוע ביום 20.9.22.

כמו כן, עקב אי שביעות רצון של מעסיקים מעבודתו של העותר, נאלץ המשיב לשנות את ההצבה (העותר שובץ ל-4 מקומות עבודה).

כך, מגיליון הרנטגן שצורף לתשובת המשיב, עולה, בין היתר:

3.1.22 - **שיחת בירור**, לאחר שהעותר לא התייצב באופן רציף ולא דיווח על היעדרות. העותר טען שהיה חולה והוסבר לו שעליו לדווח למפקח ולמעסיק על כל היעדרות ולהציג אישור, בזמן.

10.1.22 - העותר לא התייצב למקום אליו שובץ, לא דיווח על היעדרותו למפקח ולא הציג אישור היעדרות. לכן, העותר זומן לשיחת בירור, בה הוא הוזהר ושונה שיבוצו.

שיחת בירור, בעת השיחה לא סיפק הסבר מניח את הדעת להיעדרותו וטוען שקשה לו לנסוע ולהגיע בזמן. עורכת השיחה התרשמה שעובד השירות אינו מבין את המשמעויות הכרוכות באי ריצוי עונשו. במעמד השיחה קיבל זימון לשימוע ביום 23.3.22.

16.5.22 - התייעצות עם המפקח: העותר התייצב באופן חלקי, אך בחודשים לפני כן התייצב באופן סביר. הוחלט לתת לעותר הזדמנות נוספת.

24.6.22 - העותר הודיע למפקח שהוא אינו מעוניין להתייצב יותר ומבקש להיכנס לכלא.

10.8.22 - העותר אינו מתייצב לעבודה. סולק ע"י המעסיקה, לאחר שהתווכח איתה.

11.8.22 - **שיחת בירור**, בשל הפרת משמעת והיעדרות ללא אישור. למרות שקיבל מספר הזדמנויות. קיבל זימון לשיחת בירור שבוע קודם לכן, אך לא התייצב. זומן לשימוע ב-20.9.22.

20.9.22 - **שימוע**, העותר לא התייצב לשימוע, למרות שב-11.8.22 נמסר לו זימון ידנית. הוחלט להמליץ על הפסקה מינהלית.

2.10.22 - **המלצת הממונה**, הממונה המליץ על הפסקה מינהלית של עבודות השירות.

3.10.22 - **החלטה על הפסקה מינהלית**, על ידי ראש אגף האסיר.

6. לעותר נערך שימוע ביום 20.9.22, אליו לא התייצב העותר, למרות שקיבל זימון כדין. בהמלצת הממונה, ביום 3.10.22 הוחלט על הפסקה מנהלית של עבודות השירות.

7. העותר לא התייצב לריצוי מאסרו, וביום 15.12.22 הוא נעצר על ידי המשטרה, אשר העבירה אותו לריצוי עונש המאסר.

8. בגיליון הרנטגן של העותר מפורטים מאמצים רבים שנעשו כדי לאפשר לו להמשיך בעבודות השירות לרבות שיחות טלפון ושיחות בירור.

דין והכרעה

9. סעיף 51ט(א) לחוק העונשין קובע את העילות להפסקת עבודות שירות ובענייננו מתקיימות עילות שבסעיף, לרבות היעדרות מהעבודה ללא אישור המפקח; אי ביצוע המשימות שהוטלו עליו; הפרת תנאי עבודות השירות ואי ציות להוראות האחראים עליו.

העותר טוען שהפסיד ימי עבודה בשל פטירת אביו ו-3 תאונות דרכים שעבר. אולם, האסמכתא היחידה שהציג היא "מכתב סיכום רפואי - שחרור מהמלרד", מיום 29.5.22, לפיה באותו היום עבר העותר, לטענתו, תאונת דרכים, כמעט ללא ממצאים, ושחרר באותו היום עם המלצה ל-3 ימי מנוחה. מובן שמסמך זה אינו מצדיק היעדרות של 76 ימים ללא רשות. נוסף על כך, כמפורט לעיל, לעותר אושרו ימי היעדרות רבים (58 ימי היעדרות באישור ו-11 ימי מחלה), כך שכל הנראה כל ההיעדרויות המוצדקות נלקחו בחשבון ואושרו לו.

יתר על כן, סעיף 51ז' לחוק העונשין, קובע:

..."

(ב) **עובד השירות יודיע לממונה, ללא שיהוי, על כל הפסקה בעבודה או העדרות ממנה.**

(ג) **עובד שירות לא יעדר מעבודתו אלא באישור הממונה, רכז עבודת השירות או מפקח, ואם נעדר מסיבות רפואיות - גם באישור רופא; האישור יהיה לפי כללים שיקבע השר לביטחון הפנים בתקנות.**

לכן, היה על העותר להודיע על כל היעדרות מוצדקת ולהיעדר מעבודתו רק באישור הממונה. דבר זה הוברר לעותר בשיחת הקליטה (ביום 1.11.21) ובשלושת שיחות הבירור שנערכו לו.

10. עבודות שירות הן דרך חלופית למאסר מאחורי סורג וברית, ומורשע המקבל על עצמו לרצות את עונשו בעבודות שירות, צריך לקיים את חובותיו בצורה דקדקנית וללא הפרות. כפי שאסיר המרצה עונשו בכלא אינו יכול להחליט על דעת עצמו לא להיות בכלא בחלק מימי המאסר, כך עובד שירות אינו יכול להיעדר מימי עבודה ללא אישור. לכן קובעת הפסיקה שעבודות שירות הן פריווילגיה ולא "תוכנית כבקשתך", וכאשר עובד שירות אינו מקבל את האחריות הנלווית למסלול עונשי זה, דינו מאסר מאחורי סורג וברית. ראו, לדוגמה, רע"ב 8076/20 יוסף עוויס נ' מדינת ישראל- שירות בתי הסוהר (25.11.2020):

"אלא שעבודות שירות אינן בגדר 'תכנית כבקשתך', בבחינת ברצותו ירצה וברצותו ייעדר. כפי שנאמר אך לאחרונה, 'ריצוי עונש מאסר על דרך של עבודות שירות הוא פריבילגיה הניתנת לביטול מקום בו הנאשם לא קיבל על עצמו את האחריות הנלווית למסלול עונשי זה ולא ביצע את המוטל עליו' (רע"ב 7452/20 רול נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 והאסמכתאות שם (12.11.2020)). הזדמנות שבאה לידי נאשם שנגזר דינו למאסר בפועל בדרך של עבודות שירות - אל יחמיצנה, שאם לא כן ימצא עצמו מאחורי סורג וברית. במקרה דנן, המבקש הפר וחזר והפר את תנאי עבודות השירות, העסיק שוב ושוב את השב"ס ואת הממונה על עבודות השירות והגיעה העת לסיים את הסאגה הבלתי נגמרת".

(ראו גם: רע"ב 7673/10 טאובר נ' מדינת ישראל, 21.10.10; רע"ב 7868/12 אפנג'ר נ' בית המשפט המחוזי נצרת, 10.11.13; רע"ב 3863/18 ניסימוב נ' נציבת בית הסוהר, 17.5.18; רע"ב 1568/22 מדחת בשארה נ' הממונה על עבודות שירות, 3.3.22; רע"ב 5242/22 איילי לוי נ' מדינת ישראל, 15.8.22; רע"ב 7734/22 אלירן כהן נ' הממונה על עבודות שירות, 13.12.22; ועוד).

11. אין זה מתפקידו של הממונה על עבודות שירות לרדוף אחר עובד השירות ופעם אחר פעם להזכיר לו את חובותיו, אלא מצופה מעובד השירות לקיים את חובותיו בצורה דקדקנית. עליו להתייבב מדי יום לעבודה, בשעה שנקבעה לו, לעבוד יום עבודה מלא בצורה אשר תשביע את רצונו של המעסיק ולהתייבב לכל ימי העבודה, אלא אם הוא מקבל אישור להחסיר ימים.

התנהלות העותר מלמדת על כך שלא הפנים את חובותיו בהליך, וכי הוא אינו מקבל על עצמו את המחויבות הנלווית לעונש אשר הושט עליו.

לכן, לאחר שהממונה נתן לעותר התראות רבות ופעם אחר פעם התחשב בו, החליטה ראש אגף האסיר על הפסקת עבודות השירות.

12. כידוע, בית המשפט אינו מחליף שיקול דעתה של הרשות המנהלית בשיקול דעתו, אלא בודק אם חרטה ההחלטה ממתחם הסבירות. בענייננו, בשים לב למפורט לעיל וכאשר מדובר בעובד שירות אשר התייבב ל-87 ימי עבודה והחסיר ללא רשות 76 ימים, החלטת הממונה להפסיק את עבודות השירות סבירה ונראה שהגיע הזמן לשים סוף להתנהלותו המזלזלת של העותר, ולכן ההחלטה גם נכונה.

נוכח האמור, אני דוחה את העתירה.

ניתן היום, כ"ה טבת
תשפ"ג, 18 ינואר 2023,
בהעדר הצדדים.

עמית כהן, שופט